

„W wychowaniu chodzi o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem – o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał, aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich”

JAN PAWEŁ II
(przemówienie w UNESCO – 2.06.1980 r.)

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 15 im. Szarych Szeregów w Kaliszu

*zatwierdzony na Radzie Pedagogicznej w dniu 11.09.2024 r.
zaopiniowany przez Radę Rodziców w dniu 24.09.2024 r.*

Wstęp

Zdaniem prof. Zbigniewa B. Gasia: „pomimo, że wychowanie i profilaktyka są procesami odrębnymi, różniącymi się celem działań, to obydwie są ze sobą ściśle powiązane i posiadają pewien wspólny obszar.

Cel wychowania - wszechstronnie dojrzały człowiek

Cel profilaktyki - wspomaganie wychowania i kompensowanie jego niedostatków

Można powiedzieć, że wychowanie pełni rolę nadrzędną nadającą sens działaniom profilaktycznym. Poprzez swoje działanie zapobiegawcze i korekcyjne, działania profilaktyczne tworzą warunki do sprawnej realizacji procesu wychowawczego”.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Opracowany Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest zbiorem działań, które mają za zadanie wspomagać i kształtować prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Ich celem jest zapobieganie pojawieniu się i rozwojowi danego niekorzystnego zjawiska w konkretnej sytuacji i grupie społecznej, jak też promowanie alternatywnych, pozytywnych zjawisk, form spędzania czasu w stosunku do tych, które usiłuje się wyeliminować.

I. Założenia teoretyczne wraz z podstawą prawną

1. Podstawa prawna:

- *Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59).*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 28 sierpnia 2017 roku zmieniający rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym*

- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii, (Dz.U. z dnia 28 sierpnia 2015 r. poz. 1249)*
- *Na podstawie art. 22 ust. 3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2012 r. poz. 124 oraz z 2015 r. poz. 28 i 875)*
- *Konwencja o prawach dziecka*
- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej*
- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. nr 67, poz. 329 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. nr 97, poz. 674 ze zm.);*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 ze zm.);*
- *Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. nr 111, poz. 535 ze zm.);*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr70, poz. 473 ze zm.);*
- *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. nr 180, poz. 1493 ze zm.);*
- *Ustawa z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. nr 10, poz. 55 ze zm.);*
- *Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 ze zm.).*
- *Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. nr 147, poz. 1229 ze zm.)*
- *USTAWA z dnia 28 lipca 2023 r., o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy.*

- *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowego statutu publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. nr 61, poz. 624 ze zm.).*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. nr 6, poz. 69 ze zm.)*
- *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. nr 169, poz. 1650)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasady jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. Nr12, poz. 67 ze zm.);*
- *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2007 r. w sprawie form i zakresu finansowego wspierania organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w publicznych szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 163, poz. 1155 ze zm.).*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2003 r. nr 23, poz. 224), rozporządzenie zmieniające z 16 lipca 2009 r. (Dz. U. 116, poz. 977) ze zm. z 24 sierpnia 2010 r. i z 5 marca 2013)*

2. Założenia teoretyczne:

Do realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły zostaną wykorzystane **strategie wychowawcze i profilaktyczne oraz teorie wyjaśniające przyczynę problemu:**

➤ **strategie wychowawcze:**

Ważną funkcję w podmiotowym sposobie wychowania pełnią strategie wychowawcze. Marian Nowak wyróżnia tu: strategię **dysonansu**, **strategię świadectwa** i **strategię stymulacji**.

- **Strategia dysonansu** polega na stworzeniu sytuacji służącej temu, by uczeń uświadomił sobie istnienie w jego własnym systemie wartości wewnętrznej niezgodności, z której dotąd nie zdawał sobie sprawy. Należy umożliwić wychowankowi konfrontację ze sposobem myślenia i wartościowania (jednostki lub grupy osób) pozostającym w sprzeczności z jego własnym. Następstwem tego procesu może być zmiana postawy wychowanka spowodowana dążeniem do redukcji rozdzwięku w systemie wartości.
- **U podstaw strategii świadectwa znajduje się identyfikacja z wartościami** osoby znaczącej, która jest ich nośnikiem. Dzięki tej strategii wychowawca jako osoba znacząca pomaga wychowankowi w rozwoju aksjologicznym przez ukazywanie życia zgodnego z deklarowanymi wartościami.
- **Strategia stymulacji** sprowadza się do zindywidualizowania i ukonkretnienia wartości, na które wychowanek jest już wrażliwy. Zadaniem wychowawcy jest wspomaganie wychowanka w urzeczywistnianiu własnej, lecz właściwej, hierarchii wartości przez ukazywanie kierunków postępowania, towarzyszeniu mu w tym „aksjologicznym trudzie”, animowanie do podejmowania wzmożonego wysiłku.

Strategie profilaktyczne:

➤ **Strategie wiodące:**

- ❖ kształtowanie umiejętności życiowych,
- ❖ rozwój umiejętności wychowawczych,
- ❖ edukacja normatywna,
- ❖ budowanie więzi ze szkołą,
- ❖ wsparcie mentorów.

➤ **strategie uzupełniające:**

- ❖ przekaz wiedzy,
- ❖ alternatyw,
- ❖ edukacja rówieśnicza,
- ❖ trening umiejętności odmawiania.

Teorie wyjaśniające przyczynę problemu:

- ❖ teoria społecznego uczenia się;
- ❖ koncepcja substancji "torujących drogę";
- ❖ koncepcja poprawy reputacji (A. Carroll);
- ❖ koncepcja wzmacniania odporności (A. Fuller);
- ❖ teoria zachowań problemowych (Jesser & Jesser);
- ❖ teoria uzasadnionego działania (Ajzen i Fishbein).

3. Charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego

Szkoła Podstawowa nr 15 w Kaliszu wchodzi w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 w Kaliszu. Organem prowadzącym Szkołę jest Miasto Kalisz. Budynek szkoły jest umiejscowiony (w Piwonicach) w Kaliszu przy ulicy Wykopaliskowej 45.

Lokalizacja szkoły – wśród zieleni, z dala od hałasu i ruchu samochodowego wpływa pozytywnie na proces pracy dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej. Obok budynku szkoły znajduje się nowe boisko sportowe, z którego korzystają nasi uczniowie, przedszkolacy oraz mieszkańcy środowiska.

Szkoła dysponuje salą gimnastyczną z pełnym wyposażeniem, dzięki czemu uczniowie mogą rozwijać się sportowo. Jest to jednocześnie miejsce, gdzie odbywają się zajęcia dodatkowe dla uczniów oraz zajęcia sportowe dla mieszkańców Piwonic oraz społeczności lokalnej. Za salą gimnastyczną znajduje się plac zabaw dla dzieci.

Na parterze budynku szkoły znajdują się 3 sale lekcyjne, biblioteka, łazienka dla chłopców i personelu, gabinet księgowej, pokój nauczycielski, sekretariat i gabinet dyrektora. W korytarzu na parterze jest szatnia dla uczniów klas IV-VIII z osobistymi szafkami na odzież i przybory.

Na piętrze mieści się 5 klasopracowni przedmiotowych (w tym jedna informatyczna), łazienka dla dziewcząt. W piwnicy znajduje się szatnia, świetlica z zapleczem kuchennym, pokój pedagoga i higienistki, magazyn oraz kotłownia.

W każdej klasie znajduje się laptop z dostępem do Internetu i rzutnik multimedialny, posiadamy dwie tablice interaktywne. Sala informatyczna wyposażona jest w nowoczesny sprzęt komputerowy.

Uczniowie mają możliwość korzystania z dobrze wyposażonej biblioteki szkolnej z czterema stanowiskami komputerowymi, świetlicy szkolnej czynnej w czasie dostosowanym do potrzeb uczniów oraz dożywiania- codziennych obiadów.

Nauczyciele zapewniają wysoki poziom pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz wykonywanych zadań organizacyjnych. Rozwój zawodowy

nauczycieli związany jest z jakościowym rozwojem szkoły oraz indywidualnymi potrzebami. Nauczyciele uczestniczą w różnorodnych formach doskonalenia zawodowego i zdobywają kolejne stopnie awansu zawodowego. Realizują różne projekty, programy edukacyjne

W szkole oprócz nauczycieli zatrudnieni są także: pedagog szkolny/pedagog specjalny, logopeda, psycholog, nauczyciele współorganizujący kształcenie oraz pielęgniarka. Z uwagi na zwiększone potrzeby uczniów i rodziców, dyżury odbywają także specjaliści z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kaliszu: pedagog specjalny.

Największą grupę stanowią nauczyciele dyplomowani i mianowani. Połowa nauczycieli posiada ukończone dwa lub trzy kierunki studiów, co pozwala na zatrudnianie ich w ramach zastępstw. Nauczyciele systematycznie zdobywają kolejne stopnie awansu zawodowego, doskonalą swoją wiedzę i umiejętności poprzez aktywne uczestnictwo w formach wewnętrznych (WDN, konferencje, posiedzenia rady pedagogicznej, spotkania zespołów, warsztaty, spotkania z rodzicami) oraz w formach zewnętrznych (studia podyplomowe, kursy doskonalące, konferencje, spotkania metodyczne, warsztaty a także formy szkoleń online).

Szkoła stara się dawać swoim uczniom możliwość wszechstronnego rozwoju. W tym celu poszukuje nietuzinkowych rozwiązań, biorąc udział w innowacjach, projektach, programach, zdobywając certyfikaty. Uczniowie naszej szkoły chętnie biorą udział w konkursach przedmiotowych i artystycznych oraz zawodach sportowych zarówno szkolnych, jak i pozaszkolnych.

II. Diagnoza potrzeb, w tym analiza zasobów szkoły/oraz występujących problemów - analiza dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły

We wrześniu 2024 roku przeprowadzono: wywiad z wychowawcami klas I– VIII, wywiad z przedstawicielami uczniów klas IV – VIII, badanie ankietowe wśród rodziców. W czerwcu 2024 r. dokonano badania wśród uczniów z klas III -VIII.

Celem badań było rozpoznanie potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka. Szczególną uwagę zwrócono na klimat psychospołeczny szkoły: styl życia wychowanków, samopoczucie w szkole, zachowania przemocowe, stosowanie środków psychoaktywnych, relacje rówieśnicze w klasie/ w szkole oraz relacje rodzinne.

Jak wynika z przeprowadzonego **wywiadu wśród wychowawców klas I-VIII** w szkole występują zachowania agresywne, w tym cyberprzemoc. Najczęstszym zjawiskiem jest przemoc fizyczna, tj. kopanie, podkładanie nóg, uderzanie w twarz, szarpanie, popychanie czy kibicowanie aktom przemocy. Obserwuje się, że zachowania te nasilają się wśród uczniów klas 1-4. W klasach starszych częściej występuje przemoc słowna, której przejawy to: przezywanie, wyśmiewanie, wulgaryzmy.

Jeśli chodzi o zjawisko cyberprzemocy, to dotyczy ono głównie odrzucania z grupy wybranej osoby bądź osób. Wśród jej przejawów wyróżniamy: nagonkę na osobę wykluczoną, wspólne obrażanie ucznia/uczennicy, tworzenie mniejszych grup, których celem jest między innymi ośmieszanie innych.

Zdaniem nauczycieli w szkole obserwuje się wykluczanie niektórych uczniów w klasach. Najczęściej dotyczy to osób słabszych pod względem edukacyjnym bądź nie umiejących się obronić. Osoby wykluczone to przeważnie dzieci wysoce wrażliwe, funkcjonujące w sposób inny niż wszyscy, mające nietypowe zainteresowania, wyróżniające się odmiennym stylem bycia lub osoby z różnego typu zaburzeniami.

Wychowawcy klas IV – VIII stwierdzają, że uczniowie naszej szkoły mieli styczność z substancjami psychoaktywnymi. Najczęściej wymieniane były napoje energetyczne oraz papierosy elektroniczne.

Wśród uczniów często dochodzi do konfliktów. Nauczyciele stwierdzają, że czasami wystarczy „złe” spojrzenie, drobiazg, który wywołuje kłótnię. Inną przyczyną konfliktów to dokuczanie sobie nawzajem, także w temacie wyglądu zewnętrznego, stylu ubioru itd. Nauczyciele obserwują u niektórych uczniów zaniedbania ze strony rodziców/ prawnych opiekunów, wskazują na: brudne ubrania, niedostateczną higienę osobistą, przykry zapach odzieży i przedmiotów ucznia/ uczennicy. Na uwagę zasługuje także zaniedbanie wychowawcze: częste spóźnienia na pierwszej godzinie lekcyjnej, opuszczanie lekcji, przyzwolenie na nieuczestniczenie w zajęciach wyrównawczych (pomimo wcześniejszej zgody rodzica na udział w zajęciach), wykorzystywanie dziecka do opieki nad młodszym rodzeństwem, ubogie wyposażenie piórnika.

Do naszej szkoły uczęszczają uczniowie, których rodziny znajdują się w trudnej sytuacji bytowej.

Zespół nauczycieli stwierdza, że w klasach starszych obserwuje się u uczniów przedłużające się stany lękowe i niepokój, których podłożem może być strach przed pobytem w szkole. Sytuacja ta dotyczy głównie lęku przed porażką - złymi ocenami i późniejszą reakcją rodziców. Niektórzy uczniowie bardzo przeżywają uwagi zwracane przez nauczyciela, nadinterpretują niektóre sytuacje, są uwrażliwieni na swoim punkcie. Zdaniem wychowawców niektórzy uczniowie przejawiają zachowania depresyjne, które objawiają się obniżonym nastrojem, zaburzeniami odżywiania, obniżoną samooceną, nieakceptowaniem własnego ciała oraz myślami samobójczymi.

Na podstawie analizy dokumentów przedstawionych przez pedagoga /pedagoga specjalnego, można stwierdzić, że w minionym roku szkolnym 2023/2024 pojawiły się sytuacje, które wymagały interwencji także przy współudziale takich instytucji jak: Policja, Straż Miejska, MOPS czy Sąd Rodzinny.

Jeżeli chodzi o zachowania ryzykowne ze strony uczniów to: podejmowanie prób eksperymentowania z e-papierosami, tabletkami na odchudzenie, przejawy hejtu w Internecie (także w stosunku do nauczycieli), niszczenie mienia szkoły, przejawy agresji fizycznej i psychicznej w relacjach rówieśniczych oraz zamieszczanie przez uczniów na stronach internetowych zdjęć i filmików nieodpowiednich dla wieku (zdjęcia w bieliźnie, filmy, na których widać jak palą e- papierosy, wulgaryzmy) itp.

W szkole obserwuje się przejawy braku tolerancji ze względu na orientację seksualną uczniów. Chodzi głównie o brak zrozumienia ze strony niektórych uczniów co do sposobu ubierania, zachowania tych osób.

Niektórzy uczniowie naszej szkoły zmagają się z trudną sytuacją bytową rodziny. Pomoc otrzymali także uczniowie zaniedbani wychowawczo oraz emocjonalnie.

Jak wynika z raportu przeprowadzonego wywiadu wśród uczniów klas IV- VIII uczniowie uważają, że w szkole występują: przemoc fizyczna, wymieniając tu: szarpanie, rzucanie kamieniami, wyzwiska, bójki (jako niebezpieczne zabawy); przemoc psychiczną, w tym obrażanie rodziców, wyśmiewanie czyjegoś ubioru. W opinii uczniów zjawisko hejtu w sieci zmniejszyło się, uczniowie twierdzą, że właściwie go nie ma.

Badani potwierdzili, że w klasach są osoby izolowane od grupy, dodając, że nie jest to wina tylko ofiary, ale też osób, które ją wykluczają. W ich opinii osobami wykluczonymi z klasy najczęściej są: osoby zaburzone np. ze spektrum autyzmu; osoby prowokujące sytuacje konfliktowe (niesłusznie wchodzące w rolę ofiary) lub tacy, którzy wykazują taką potrzebę, czyli tak po prostu chcą.

Uczniowie byli świadkami sytuacji, w której rówieśnicy eksperymentowali ze środkami psychoaktywnymi, są to: e -papierosy, papierosy, napoje energetyczne, piwo 0% oraz alkohol.

Respondenci sądzą, że w ich klasach często dochodzi do konfliktów, jako najczęstszą przyczynę podali: prowokację, w tym zaczepki słowne na lekcji w celu dekoncentracji; zaczepki na przerwie, mówili też o tym, że panuje niezdrowa rywalizacja w trakcie zajęć wychowania fizycznego, a rówieśnicy nie potrafią radzić sobie z porażką, dodali również, że tworzą się grupy, które dokuczają jednej osobie.

Uczniowie stwierdzają, że w szkole są osoby określone mianem zaniedbanych emocjonalnie lub fizycznie ze strony rodziców. Ich zdaniem osoby te często zwracają na siebie uwagę, szukają jej, nagminnie są nieprzygotowane do lekcji (nie mają przyborów, stroju na gimnastykę). Uczniowie dostrzegają fakt, że rodzice zbyt mało czasu poświęcają swoim dzieciom, czego konsekwencją może być zwiększona aktywność w korzystaniu z multimediiów.

Poczucie lęku i niepokoju często towarzyszy uczniom naszej szkoły. Jako przykłady podali: zmartwienie sytuacją powodziową w kraju; lęk przed reakcją rodzica (gorsza ocena, uwaga); lęk przed sprawdzianami, diagnozami, zamartwianie się o zdrowie swoje i rodziców; obawa przed kolejną utratą najbliższych (śmierć w rodzinie).

We wrześniu wśród rodziców uczniów klas I – VIII została przeprowadzona **ankieta nt. „Klimat psychospołeczny mojego dziecka szkole”**.

Mocne strony:

- 93% rodziców, odpowiedziało, że dobrze czują się w szkole swojego dziecka,
- 89% respondentów czuje się potrzebnym w szkole,
- 95% opiekunów poleciłoby innym rodzicom naszą szkołę jako przyjazne miejsce dla dziecka i jego rodziców,
- 93% rodziców uważa, że są pytani o zdanie w sprawach dotyczących życia klasy lub szkoły, a 85% twierdzi, że ich zdanie na temat życia klasy lub szkoły jest brane pod uwagę,
- 91% badanych sądzi, że są zachęceni do udziału w życiu klasy lub szkoły,
- 95% przyznaje, że w sytuacji problemowej mogą liczyć na wsparcie Dyrekcji,
- 95% sądzi, że nauczyciele traktują ich dziecko sprawiedliwie, a 93% dostrzega to, w czym ich dziecko jest dobre,
- 98% uważają, że nauczyciele pomagają dzieciom, kiedy mają jakieś kłopoty lub trudności,
- 96% nauczyciele udzielają pomocy rodzicom w sprawach ich dziecka, gdy jej potrzebuje,
- 9% sądzi, iż ich dziecko często niechętnie idzie do szkoły,
- 13% rodziców uznało, że ich dziecko ma zbyt dużo pracy związanej ze szkołą,
- 15% sądzi, że ich dziecko często czuje się w szkole zestresowane,
- 7% respondentów uważa, że ich dziecko często doświadcza w szkole przemocy ze strony innych uczniów,
- na pytanie: Co powoduje, że DOBRZE czuje się Pan/Pani przebywając w szkole swojego dziecka? rodzice najczęściej odpowiedzieli: miła, życzliwa, rodzinna atmosfera, porządek w szkole, ładny budynek, przywiązanie do tradycji, zwracanie uwagi na wartości, uśmiechnięci, pomocni i życzliwi nauczyciele, można zawsze liczyć na wychowawców,

- 92% ankietowanych odpowiedziało na pytanie: Co powoduje, że ŹLE czuje się Pan/i przebywając w szkole swojego dziecka? że nie mają uwag, nie ma takiej sytuacji,

- 73% rodziców przyznaje, że często pomaga w organizacji różnych prac i imprez.

Słabe strony:

- na pytanie: Co należałoby, wg Pani/a zmienić w szkole? 52% respondentów najczęściej odpowiadało, że nic. Uważali, że „brak prac domowych - to zły pomysł dla wszystkich uczniów każdej klasy od 1 - 8. Można wprowadzić inne propozycje dla dzieci zachęcające je do nauki poza szkołą, podawać propozycje ciekawych miejsc w Kaliszu lub okolicach, wycieczek wyjazdów, książek, aplikacji w komputerach, telefonach.” Dać im więcej możliwości angażowania się w życie szkoły; mogłoby być więcej zajęć pozalekcyjnych oraz więcej zajęć z pedagogiem, rozmowa o emocjach; więcej uwagi poświęcać słabszym uczniom i motywować do działania; zachęcanie innych rodziców do życia szkoły, żeby wykazali się inicjatywą.

W kwietniu 2024 roku metodą sondażu z wykorzystaniem anonimowej ankiety przeprowadzono badanie wśród uczniów z klas III – VIII. Ankieta przeprowadzona została stacjonarnie.

Kwestionariusz ankiety „Klimat szkoły” składał się z 38 pytań zamkniętych oraz 4 pytań otwartych.

Zdaniem uczniów mocną stroną naszej szkoły jest:

- Aktywność samorządu szkolnego,
- Działalność wolontariatu,
- Poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole,
- Życzliwość nauczycieli,
- Wsparcie ze strony psychologa i pedagoga oraz nauczycieli w trudnych sytuacjach życiowych i szkolnych,
- Akceptacja ze strony nauczycieli i innych uczniów,
- Umożliwienie wyrażania swojego zdania,
- Zachęcanie do wymyślania i realizowania własnych pomysłów,
- Miłe spędzanie czasu w gronie klasowym,
- Ciekawe i atrakcyjne lekcje.

Słabe strony:

- Poczucie osamotnienia wśród uczniów,
- Stres związany z obowiązkami szkolnymi,
- Przemoc rówieśnicza (słowna i fizyczna),
- Brak ciekawych zajęć pozalekcyjnych,
- Brak lub słaba motywacja do nauki,
- Poczucie braku sprawiedliwości (niesprawiedliwe reguły oceniania).

NAJCZĘŚCIEJ WYSTĘPUJĄCE CZYNNIKI RYZYKA W NASZEJ SZKOLE	
INDYWIDUALNE	<ul style="list-style-type: none">• chroniczne choroby,• niska samoocena,• deficyty rozwojowe: nadpobudliwość, słaba odporność na frustrację, uwrażliwienie na swoim punkcie, niedojrzałość emocjonalna i społeczna, słaba kontrola wewnętrzna,• poczucie osamotnienia• impulsywność,• trudne usposobienie,• brak odporności na stres i problemy• niski poziom asertywności, podatność na wpływy,• uzależnienia behawioralne,• eksperymentowanie ze środkami psychoaktywnymi (papierosy, alkohol)• agresja słowna, obrażanie• niski poziom inteligencji,• brak lub słaba więź z rodzicami,• problemy z funkcjonowaniem psychospołecznym,

	<ul style="list-style-type: none"> • problemy zdrowotne: nadwaga, otyłość, wady postawy, problemy ze wzrokiem, zaburzenia psychiczne, • uzależnienie od Internetu • zachowania depresyjne u dzieci
<p style="text-align: center;">RODZINNE / SPOŁECZNE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • niekorzystne czynniki prenatalne (palenie papierosów lub picie alkoholu przez matkę w czasie ciąży), • posiadanie tylko jednego rodzica, • brak obecności ojca w domu rodzinnym, • nieprawidłowa realizacja ról rodzicielskich (słaby nadzór nad dzieckiem, małe zaangażowanie rodziców w aktywność dziecka, surowa dyscyplina w domu lub brak dyscypliny; niekonsekwencja wychowawcza, • brak spójności i konsekwencji obojga rodziców w zakresie: stylu wychowania, stosowania metod wychowawczych, egzekwowania nałożonych na dziecko obowiązków, • przyzwalające postawy rodziców wobec różnych zachowań problemowych dzieci, np. nadmiernego korzystania z Internetu, swobodny dostęp do treści niepożądanych i nieadekwatnych do wieku ucznia, • antyspołeczne wzorce ról w dzieciństwie, negatywne wzory starszego rodzeństwa (picie, palenie, zażywanie narkotyków), • niezgoda małżeńska między

	<p>rodzicami,</p> <ul style="list-style-type: none"> • niewystarczający nadzór lub nieodpowiednie kierowanie dzieckiem, • małe zaangażowanie rodziców w aktywność dziecka, • brak ciepła, czułości i sympatii wśród domowników, • nadużywanie środków psychoaktywnych przez rodziców, • przyzwolenie rodziców na używanie przez dzieci alkoholu i innych substancji odurzających, • osłabienie, zanik relacji społecznych • zwiększenie ryzyka depresji u dzieci i młodzieży,
<p>ZWIĄZANE ZE SZKOŁĄ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • niepowodzenia szkolne, • brak umiejętności kierowania własnym zachowaniem, • wykluczenie z grupy rówieśniczej • obecność środków odurzających w szkole, • niskie kompetencje nauczycieli w zakresie rozpoznawania środków odurzających, • brak motywacji uczniów do nauki, poczucie bezcelowości i sensu uczenia się, • osłabienie relacji rówieśniczych, • wirtualny kontakt z przyjaciółmi polegający na graniu w gry komputerowe, • problemy z zachowaniem w szkole, • brak odporności na stres i problemy w organizacji związanej z obowiązkami szkolnymi.

<p>WYDARZENIA I SYTUACJE ŻYCIOWE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • choroba fizyczna, pogorszenie się zdrowia, • zmiana szkoły, • śmierć bliskiej osoby i trauma związana z jej odejściem,
<p>ŚRODOWISKOWE I KULTUROWE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • niekorzystne warunki socjoekonomiczne, • utrata pracy przez rodziców, pogorszenie się sytuacji materialnej rodziny • duża dostępność substancji psychoaktywnych.

<p>NAJCZĘŚCIEJ WYSTĘPUJĄCE CZYNNIKI CHRONIĄCE W NASZEJ SZKOLE</p>	
<p>INDYWIDUALNE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • równowaga psychiczna, pozytywne usposobienie, bezkonfliktowość, • odpowiednie odżywianie; • więź z rodziną; • poziom inteligencji powyżej przeciętnej; • osiągnięcia szkolne; • posiadanie planów i celów życiowych, aspiracje edukacyjne, • umiejętności społeczne (porozumiewanie się z innymi w sytuacjach konfliktowych, rozwiązywanie problemów, asertywność, poczucie własnej skuteczności). • optymizm; • pozytywne postrzeganie własnej

	<p>osoby;</p> <ul style="list-style-type: none"> • poczucie bezpieczeństwa, • wsparcie w sytuacjach kryzysowych przez rodzinę i specjalistów, • aktywność fizyczna i właściwe nawyki żywieniowe, • odporność psychiczna,
<p>RODZINNE / SPOŁECZNE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stanowczy, ale wspierający rodzice; • bezpieczna i stabilna rodzina; • jasno określone zasady, reguły w domu; • harmonia w rodzinie; • wspierające relacje z innymi dorosłymi i dziećmi; • monitorowane trudności w nauce oraz zachowania dzieci przez rodziców, • odpowiedzialność dorosłych za rodzinę; • silne normy etyczne i moralne postępowania rodziny, • zaangażowanie rodziców w życie i naukę, także zdalną dziecka,
<p>ZWIĄZANE ZE SZKOŁĄ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przyjazny klimat w szkole; • poczucie przynależności; • wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy; • sukcesy edukacyjne i rozpoznawanie własnych potrzeb oraz uzdolnień; • zdecydowana niezgoda szkoły na przemoc, • udzielane wsparcie uczniów ze strony nauczycieli i specjalistów,
<p>WYDARZENIA I SYTUACJE ŻYCIOWE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • bezpieczeństwo ekonomiczne; • dobry stan zdrowia fizycznego i psychicznego;

ŚRODOWISKOWE I KULTUROWE

- poczucie przynależności; sprawstwa,
- zaangażowanie w konstruktywną działalność (wolontariat),
- więź ze społecznością lokalną;
- przynależność do Kościoła lub innych grup w środowisku;
- dostępność pomocy i wsparcie ze strony odpowiednich służb społecznych.

III. Charakterystyka sylwetki absolwenta:

SYLWETKA ABSOLWENTA

1. Obszary badania oczekiwań rodziców i nauczycieli

SFERA	PYTANIA
FIZYCZNA	<ul style="list-style-type: none">• potrafi planować i aktywnie spędzać czas wolny;• dba o zdrowie własne i innych,• przestrzega zasad prawidłowego odżywiania się;• rozwija własne predyspozycje w zakresie dyscyplin sportu.
EMOCJONALNA	<ul style="list-style-type: none">• rozpoznaje i rozróżnia dobre i złe zachowania,• umie komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi;• radzi sobie z negatywnymi emocjami;• szanuje drugiego człowieka, ale jednocześnie wymaga szacunku w stosunku do własnej osoby.
INTELEKTUALNA	<ul style="list-style-type: none">• sprawnie komunikuje się w języku polskim,• posiada zdolność komunikowania się w językach obcych• posługuje się technologią informatyczną;

	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi odpowiedzialnie korzystać z Internetu i mediów społecznościowych, • rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania;
SPOŁECZNA	<ul style="list-style-type: none"> • interesuje się sprawami szkolnymi; • jest otwarty, komunikatywny, kreatywny; • potrafi być asertywny, • odznacza się wysoką kulturą osobistą, zachowuje się kulturalnie w szkole i poza nią; • szanuje pracę własną i innych; • przestrzega przepisów prawa i sprzeciwia się zjawiskom ich łamania; • przynależy do pozytywnych grup społecznych; • dba o bezpieczeństwo swoje i innych; • potrafi współdziałać w grupie; • zna i szanuje tradycje i symbole narodowe; • podejmuje działania w ramach wolontariatu • potrafi przyznać się do błędu, świadomie ponosi odpowiedzialność za swoje słowa/ czyny
DUCHOWA	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzega zasad i respektuje przyjęty system wartości moralnych, • jest tolerancyjny dla innych wyznań i religii, • żyje w zgodzie ze sobą samym.

IV. Cele, w tym określenie celu ogólnego, uwzględniającego przyjęte wcześniej założenia teoretyczne i wyniki diagnoz, oraz cele szczegółowe

CEL OGÓLNY	CEL SZCZEGÓŁOWY
Wdrażanie postaw zdrowego stylu życia	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - wie, jak zdrowo się odżywiać, - potrafi w sposób aktywny zagospodarować czas wolny, - zna negatywny wpływ środków psychoaktywnych na organizm człowieka,

	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi radzić sobie z negatywnymi emocjami,
Kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> - zna swoje prawa i obowiązki - zna i przestrzega zasad kulturalnego zachowania się, -współpracuje w grupie, - potrafi być asertywny, - dostrzega i reaguje na zło, - wytycza kierunek dalszego kształcenia
Budowanie systemu wartości	<ul style="list-style-type: none"> - nazywa i wyraża własne emocje, uczucia, myśli, - rozróżnia dobre i złe zachowanie, - mówi prawdę, - zachowuje szacunek w stosunku do innych, - zna symbole narodowe, - szanuje tradycję i kulturę własnego narodu, - dba o honor i tradycje szkoły,
Kształtowanie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych	<ul style="list-style-type: none"> -zna i przestrzega zasad bezpieczeństwa, - zna i wykorzystuje sposoby rozwiązywania problemów, -potrafi odpowiedzialnie, bezpieczne korzystać z Internetu i mediów społecznych, - wie, czym jest cyberprzemoc i gdzie szukać pomocy w sytuacji zagrożenia
Doskonalenie sprawności intelektualnej	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi komunikować się w języku polskim oraz poszerzać zasób słownictwa w języku ojczystym, - rozwija kompetencje czytelnicze, - potrafi w sposób komunikatywny posługiwać się językami obcymi, - zna i poszerza wiedzę związaną z technologią informatyczną; -rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania;

V. Obszary działań wychowawczo - profilaktycznych w szkole oraz wartości ku którym będziemy podążać wraz z wychowankiem:

1. Obszary działań:

- **Zdrowie** - edukacja zdrowotna;
- **Relacje** - kształtowanie postaw społecznych;
- **Kultura** - normy, wzory zachowań, wartości.
- **Bezpieczeństwo** - profilaktyka zachowań ryzykownych

VI. Harmonogram, czyli struktura i sposób wykonania zadania

(Załącznik do dokumentu)

VII. Strategia ewaluacji programu jako zaplanowane działanie.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły będzie systematycznie monitorowany, poddawany ewaluacji.

Podstawowymi metodami i technikami ewaluacji będą:

- badania kwestionariuszowe skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców,
- analiza dokumentów,
- obserwacja,
- hospitacje prowadzone przez dyrektora szkoły.

Wnioski z ewaluacji będą sporządzone w postaci raportu i przedstawiane zostaną Radzie Pedagogicznej oraz rodzicom.

Po zakończeniu roku szkolnego Program Wychowawczo - Profilaktyczny może być modyfikowany w zależności od wniosków wynikających z ewaluacji.

Harmonogram, czyli struktura i sposób wykonania zadania

l.p	Obszar działań	cel ogólny	cel szczegółowy	Formy i Sposoby realizacji zadań	odpowiedzialni
1.	Zdrowie - edukacja zdrowotna	Wdrażanie postaw zdrowego stylu życia	<p>Uczeń: wie, jak zdrowo się odżywiać</p> <p>potrafi czytać etykiety produktów i komponować zdrowe posiłki</p> <p>poprawi koordynację, ale także dowie się,</p>	<p>Pogadanki w klasach na temat zdrowego żywienia.</p> <p>Organizacja akcji, happeningów, apeli.</p> <p>Organizowanie warsztatów, prelekcji z udziałem dietetyka, trenera.</p> <p>Ogólnopolski projekt badawczo- edukacyjny. Zdrowa klasa</p> <p>Realizowanie programów Profilaktycznych, realizacja projektu Fundacji Uniwersytet Dzieci. współpraca z PSSE w Kaliszu</p>	<p>Dyrektor, Pedagog, Wychowawcy, Nauczyciele, Pielęgniarka,</p> <p>Dietetyk</p> <p>Nauczyciele klas pierwszych (realizacja projektu odbywać się będzie na zajęciach z edukacji społecznej i przyrodniczej).</p>

			<p>jak organizm broni się przed wirusami, jak walczą bakterie i po co nam kości.</p>		
			<p>potrafi w sposób aktywny zagospodarować czas wolny</p>	<p>Wyjazdy na basen, wycieczki, biwaki, zajęcia na świeżym powietrzu, rajdy rowerowe i piesze.</p> <p>Zajęcia z wykorzystaniem gimnastyki korekcyjnej.</p> <p>Pogadanki, spotkania z policjantem, strażą miejską, pielęgniarką, psychologiem, pedagogiem.</p> <p>Realizacja programu Mały Mistrz</p>	<p>Dyrektor, Pedagog, Wychowawcy, Nauczyciele,</p>
			<p>zna negatywny wpływ środków psychoaktywnych na organizm człowieka,</p>	<p>Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy zdrowotnych i społecznych skutków uzależnień,</p> <p>Pogadanki, warsztaty ze specjalistami,</p>	<p>Dyrektor, Pedagog, Wychowawcy, Nauczyciele,</p> <p>Pielęgniarka, Policja, Straż</p>

				<p>Udział uczniów w pogadankach, warsztatach i innych formach poznawania środków uzależniających i konsekwencji ich spożywania</p> <p>Organizowanie w szkole akcji poświęconych obchodom, np.: dni bez uzależnień</p> <p>Bieżące informowanie uczniów o negatywnych skutkach zażywania tytoniu, alkoholu, środków psychoaktywnych, napojów energetyzujących.</p> <p>Realizacja programów profilaktycznych związanych z nadużywaniem środków psychoaktywnych</p> <p>Realizacja programu</p>	<p>Miejska</p> <p>Pedagog szkolny, Nauczyciele, Specjaliści, Pielęgniarka szkolna</p>
--	--	--	--	---	---

				profilaktycznego Unplugged	
			potrafi radzić sobie z negatywnymi emocjami	<p>Pogadanki z wychowawcami, warsztaty z pedagogiem, psychologiem, policją, strażą miejską. Organizowanie szkolnych apeli na tematy powiązane ze zdrowiem psychicznym, depresją,</p> <p>Realizacja programu promocji zdrowia psychicznego i profilaktyki uniwersalnej „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”</p> <p>Zorganizowanie Tygodnia Zdrowia Psychicznego i Bezpieczeństwa zakończonego rajdem pieszym i rowerowym.</p>	<p>Dyrektor, Pedagog, pedagog specjalny, Psycholog Wychowawcy, Nauczyciele, Pielęgniarka, Policja, Straż Miejska,</p> <p>Realizatorzy programu</p> <p>Nauczyciele Specjaliści szkolni Uczniowie Rodzice</p>

		dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych	<p>Udział w programie w zakresie profilaktyki czerniaka „Znamię! Znam je”</p> <p>Udział w kolejnej - XI edycji Kaliskiego Tygodnia Zdrowia</p> <p>Udział w akcji „Światowy dzień Hiv/Aids”</p> <p>Organizacja Dnia Dawcy Szpiku w trakcie Festynu Rodzinnego.</p>	<p>Pielęgniarka szkolna, Nauczyciele Wychowawcy klas VII i VIII</p> <p>Nauczyciele, pielęgniarka, specjaliści, Pracownicy PSSE w Kaliszu Uczniowie</p> <p>Wolontariusze (nauczyciele)</p>
Relacje - kształtowanie postaw społecznych	Kształtowanie postaw społecznych	zna swoje prawa i obowiązki	<p>Udział w pracach Samorządu Szkolnego i klasowego. Udział uczniów w procesie planowania pracy klasy, szkoły.</p> <p>Regulamin Ucznia, Statut Szkoły, regulaminy</p> <p>Ustalenie wewnętrznych</p>	<p>Dyrektor, Wychowawcy, Nauczyciele,</p>

				zasad obowiązujących w klasie i szkole.	
			zna i przestrzega zasad kulturalnego zachowania się,	Zapoznanie z obowiązującymi na terenie placówki zasadami zachowania, regulaminami i procedurami oraz konsekwencjami ich łamania. Lekcje wychowawcze na temat savoir - vivre, pogadanki,	Wychowawcy, Nauczyciele, Nauczyciele, Uczniowie
			współpracuje w grupie,	Ustalenie wewnętrznych zasad obowiązujących w klasie i szkole. Udział w uroczystościach i imprezach szkolnych, klasowych, imprezach integracyjnych, wycieczkach, wyjazdach itp. Działalność Szkolnego Klubu Wolontariatu.	Nauczyciele, Uczniowie Opiekunowie SKW
			potrafi być asertywny	Ćwiczenie prawidłowych postaw i zachowań uczniów w grupie rówieśniczej:	Pedagog, Wychowawcy, Nauczyciele,

			uczeń umie uszanować zdanie innych oraz potrafi bronić własnego zdania; uczeń umie powiedzieć <i>nie</i> na niewłaściwe propozycje, dokonuje trafnego wyboru Realizacja programów profilaktycznych, współpraca z PSSE, opieka pedagoga, pielęgniarki, współpraca z PPP,	Pielęgniarka,
		wytycza kierunek dalszego kształcenia	Godziny wychowawcze, pogadanki z przedstawicielami różnych zawodów, zajęcia prowadzone przez doradcę zawodowego Noc Zawodowców organizowana przez Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenie Dualne i Zawodowe	Nauczyciele Doradca zawodowy Psycholog Pedagog
Kultura - normy, wzory zachowań, wartości	Budowanie systemu wartości	nazywa i wyraża własne emocje, uczucia, myśli	Przystąpienie do programu „ Młode Głowy ”, inicjatorką projektu jest Martyna Wojciechowska, prezes fundacji UNaweza	Nauczyciele Psycholog Pedagog, Pedagog specjalny Specjaliści z

				<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia z TUS, - Kolejna edycja Programu Profilaktycznego „Przyjaciele Zippiego”, - godziny wychowawcze, pogadanki, - cykliczne zajęcia z zakresu rozwijania kompetencji emocjonalno – społecznych, - warsztaty ze specjalistami z Poradni PP. 	poradni PP
			rozdziela dobre i złe zachowanie, mówi prawdę	Lekcje z wychowawcą, pogadanki, apele Kształtowanie pozytywnych relacji między rówieśnikami.	Nauczyciele Wychowawcy Pedagog Pedagog specjalny
			zachowuje szacunek w stosunku do innych	Działalność Wolontariuszy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym, Pomoc koleżeńska w szkole, Prowadzenie zajęć o charakterze prospołecznym - kształtowanie postawy szacunku, empatii i tolerancji,	Nauczyciele Wychowawcy Pedagog Przedstawiciele instytucji współpracujących ze szkołą

			<p>pogłębia swoją wiedzę na temat zaburzeń ze spektrum autyzmu; - kształtuje postawę szacunku, tolerancji i akceptacji osób z autyzmem; okazuje solidarność z otoczeniem osób dotkniętych tym zaburzeniem.</p>	<p>Organizacja dni specjalnych w szkole, mających na celu m.in. wzrost świadomości uczniów, rodziców na temat trudności z jakimi borykają się na co dzień osoby funkcjonujące inaczej (Dzień Autyzmu).</p> <p>Zorganizowanie Dnia Wartości i Życzliwości</p> <p>Prowadzenie zajęć ukazujących wzorce osobowe, właściwe zachowania i postawy w literaturze, historii, współczesności.</p>	<p>Nauczyciele specjaliści</p> <p>Nauczyciele Uczniowie</p> <p>Nauczyciele Specjaliści</p>
			zna symbole narodowe,	Godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne	Nauczyciele Wychowawcy

		szanuje tradycję i kulturę własnego narodu,	<p>i pozalekcyjne, uroczystości szkolne i klasowe, wycieczki i wyjścia.</p> <p>Organizacja i aktywny udział w uroczystościach o charakterze rocznicowym i patriotycznym, opieka nad miejscami pamięci narodowej, pamięć o poległych w czasie II wojny Światowej, spotkanie z harcerzami.</p> <p>Uroczyste obchody świąt narodowych i szkolnych.</p> <p>Projekty edukacyjne, innowacje</p>	
		dba o honor i tradycje szkoły	<p>Uroczyste obchody Dnia Patrona,</p> <p>Konkurs Pieśni Patriotycznych</p> <p>zajęcia z wychowawcą, polonistą, historykiem,</p> <p>spotkania z kombatantami,</p> <p>konkursy, quiz wiedzy o</p>	Nauczyciele Wychowawcy

			Patronie. Organizowanie wycieczek: historycznych, krajoznawczych, muzealnych, udział w turniejach, konkursach, warsztaty i lekcje kształtujące postawę	Nauczyciele Wychowawcy
	Doskonalenie sprawności intelektualnej	Potrafi komunikować się w języku polskim oraz poszerzać zasób słownictwa w języku ojczystym,	Pobudzanie zainteresowań czytelnictwem: poszerzanie oferty czytelniczej, prenumerata czasopism, organizacja Dni specjalnych i akcji np.: Narodowego Czytania pod patronatem prezydenta RP, Tydzień języka polskiego , Dzień Kreatywnego Zapisu	Nauczyciele języka polskiego Wychowawcy Bibliotekarz
		Rozwija kompetencje czytelnicze,	Współpraca z Biblioteką Miejską, Książnicą Pedagogiczną, konkursy recytatorskie, literackie spotkania autorskie, projekty edukacyjne,	Nauczyciele Wychowawcy

				współorganizacja dni specjalnych w szkole (jak wyżej). Dzień Głośnego Czytania	
			Potrafi w sposób komunikatywny posługiwać się językami obcymi,	udział w kołach zainteresowań, przedstawienia w języku obcym, czytanie książek w języku obcym, organizowanie Dnia Europejczyka. Tydzień języków obcych	Nauczyciele j. obcych
			Zna i poszerza wiedzę związaną z technologią informatyczną;	Udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych; Udział w kołach zainteresowań; Przygotowywanie prezentacji multimedialnych; Nagrywanie filmików, spotów itp. Organizowanie Dnia Bezpiecznego Internetu; Realizacja projektu „Ja w	Nauczyciel informatyki, Wychowawcy

				Interne. Jak dbać o swoje bezpieczeństwo w sieci”	
			Rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania	Realizacja projektów przedmiotowych, szkolnych. Udział w lekcjach muzealnych, w konkursach, zawodach sportowych i innych formach prezentacji własnych umiejętności, wiedzy. Udział w zajęciach dodatkowych, kołach zainteresowań na terenie szkoły i poza nią. Tydzień sztuki	Nauczyciele, Wychowawcy
	Bezpieczeństwo - profilaktyka zachowań ryzykownych	Kształtowanie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych	zna i przestrzega zasad bezpieczeństwa,	Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na terenie szkoły. Współpraca z powołanymi do tego instytucjami, organizacjami.	Dyrektor, Wychowawcy, Nauczyciele, Pedagog szkolny Psycholog Pielęgniarka, Policja, Straż Miejska

				<p>Lekcje z wychowawcą, apele, pogadanki, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia warsztatowe i profilaktyczne.</p> <p>Przypominanie zasad bezpiecznego spędzania przerw i zachowywania się w trakcie imprez szkolnych.</p> <p>Wychowanie komunikacyjne w szkole. Organizowanie spotkań i prelekcji dla uczniów z przedstawicielami Policji i Straży Miejskiej.</p> <p>Dostępność i popularyzacja materiałów edukacyjnych.</p>	
			zna i wykorzystuje sposoby rozwiązywania problemów,	Godziny wychowawcze, pogadanki, prelekcje, warsztaty ze specjalistami z Poradni PP,	Wychowawcy, Nauczyciele, Psycholog, Pedagog
			Jest świadomy/świadoma konsekwencji za umieszczanie w mediach	Rozmowy z dziećmi. Pogadanki. Zajęcia warsztatowe z udziałem odpowiednich służb (Policja, Straż Miejska)	Wychowawcy, Nauczyciele, Pielęgniarka, Pedagog, Psycholog,

			<p>społecznościowych nieodpowiednich treści i komentarzy</p> <p>potrafi odpowiedzialnie, bezpiecznie korzystać z Internetu i mediów społecznych</p>	<p>Pogadanki dla rodziców na temat niebezpieczeństw grożących w Internecie</p> <p>Informacja o stronach internetowych bezpiecznych dla dzieci.</p> <p>Warsztaty z udziałem specjalistów na temat bezpieczeństwa w Internecie</p>	<p>Terapeuta, Policja, Straż Miejska</p> <p>Pedagog Specjaliści z Poradni PP</p>
--	--	--	---	---	--